

Ηλίθιον ἐγγίσαι, προσκλαδεῖν, πήγη σπάσιν παραλλάξαι,
ενθὺς ἀπέβη τὸ φρέσκον, τὴν σπάσιν παραλλάξαι. 50
Εἶδες τοῦ κόσμου τὴν μορφὴν; εἶδες εἰκόνα βίου;
Εἶδες ἀπάτην ἀλγήθη; Εἶδες βεβαιῶν πλάνην;
Πώς φεύγουσιν, οὐ σπεύδουσιν, ἢ σπεύσσουσιν κραυγάσαι; 53

Β'

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ.

α'

Ἄπο βέθους καρδίας μου κράζει τοι,
Πνευγία μου, πρόφθατον, σώσόν με.
Μή ἔχογε, Ἀγνή, τὸν διάβολον
νῦν σπαράξαι ψυχὴν σὺν τῷ σώματι.
Συνεγένεις πολεμῶν με τὸν δύλιον 5.
ὑπεσκέλιος ἐμὲ διαθύμιτα.
Ἄνωντες, Παρθένε, οὐ δίσταμαι,
δός μοι χεῖρας τῆς σῆς ἀντιλήψεως.

β'

Χάσμα μέγα τὸ δυ μέσον, Πένογγε,
Παραδείσου δεινῆς τε καλάσσεως 10
μή ἴδετον καταξίωσον, Πάνσεμνε.
οὐδεὶς γὰρ ἐκπεράσσει δεδύνηται.
Ἄλλαξ δός μοι λέναι εἰς θυετιν,
ἔνθιξ ἔστι δικαίων δ σύλλογος.
Ναι, ναι, κόρη, γενοῦ μάτις γέγονας,
τοὺς βροτοὺς απὸ γῆς ἀγνόψασε. 15

γ'

Ἴκανούσθω μοι, ἄχραντε Δέσποινα,
τὸ συζηνῶς καπαπίπτειν τοῖς πταίσμασιν.
Εἰ σὺ θέλεις, Παρθένε, σωθήσομαι:
ἔγὼ γὰρ χωρὶς Σοῦ οὐ δεδύνηται. 20
Ίδού δὴ νῦν προβάλλω μετάνοιαν,
ἀφωγῆς καὶ Σὺ χεῖρα μοι δρεῖσον.

Πρὸς Θεόν ἄλλην πλὴν Σοῦ μεσίτριαν
έξαιρέτως Ἀγνή οὐ προβάλλομεν.

δ'

(Στιχομεθία· ἀριστεράλος λαλεῖ πρὸς τὴν Θεοπόκον)

25

"Ἄνοιξόν ως τὴν θύραν ἐλέους σου,
— Διὸς σὲ ἀπεκλείσθη, τριπάθη.
— Σὺ ὑπάρχεις τῇ πύλῃ οὐρανοὶς.
— Ἐλλὰ σὺ εἰσελθεῖν οὐκ εἴλεισθι.
— Τοὺς δέξιοις οὖν μόνοις διεῖνοιτε;
— Μετανάστον καὶ ἀνοιγόμεται,
— Μετανόστα, Κύρη, καὶ ἀνοιξο,
εὐθὺς δέξιον πρόττεις γέρε βίστουσα,

30

ε'

35

Στάμνος, Κέρη Ἀγνή, τὸ ὄλόχρυσος,
ἐν τῷ μένναχ εἰσῆλθεν οὐρανοίν,
Σὺ ὑπάρχεις, χρυσέσταις Σου χάρισίν,
φωτοδόλος ἐν κόσμῳ ἀστράπτουσα.
Μάννας δὲ καὶ ὁ ἀρτος οὐρανοίς
πάντας θρέψας βρότούς Σὸς υἱός ἔστι,
δοὺς τὸ οὐρανός ὡς σέρπον ἐκθίσθαι,
τοῦτο δέξιον τρώγειν με ποίησον.

40

ζ'

45

Κλίνη, Σὺ Σολομῶντος ἐνδέδειξαι,
Χαριτώνυμε Μήτηρ ἀνύμφευτε,
Σολομὼν ἐν ἐκείνῃ ἀνέκειτο
καὶ ἐν Σοὶ ἀνεπαύθη ὁ Κύρως
διὸ Σοῦ δὲ βροτοῖς τὴν ἀνάκλησιν
πεπτωκόπι ταχὺ ἐγκρίσατο.
Ἐγὼ πέπτωκα πτῶμα ἔξαίσιον
ἄμφρτίσις παντοῖαις καὶ οὐασόν με.

ζ'

50

Ὑπερβάλλεις τὴν φύσιν ἀνθρώπειον,
ὑπερῆρος Ἀγγέλων τὰ τάγματα,

Οὐρανῷ Σε ἔκεινας δοξάουσιν,
ἔπει γάρ δὲ τιμῆς μεγαλύνομεν.
Τυπετέρων δ' ἔκεινων Σε ἔχουσιν,
βασιλίδικήν την Σὲ κυρύττομεν
τῇ Σῇ δόξῃ ἔκεινος ἐδφραίνονται,
δός χάριοι εὐφρανθήσαι τῇ δόξῃ Σου

55

Πάνον, "Ἄχραντε, δρόσῳ Σῇς χάριτος
τὴν ἀθλίουν ψυχήν μου καὶ δρόσισον.
τῷ πυρὶ ἀμαρτίας γάρ φλέγεται
καὶ πτωτιμάτων τοῖς πάθεσι τίχεται.
Μὴ τὸ πῦρ ταῦτην λάβῃ τὸ σαβεστόν,
ἐν φέτος ὁδόνγις οὐ γίνεται.
Φθέσον, φθέσον, Περθένε, ἔξαρπασον
τοῦ σκληροῦ βροτοκτόνου καὶ σῶσόν με.

60

Πέιστης πονηρὸς καὶ πακυπόνηρος
ἔνεδρεύων ζητεῖ θανατώσαι με
ἢ ψυχώλεθρος δρις διάβολος,
Παναγία Περθένε Μανάμωμε.
Άλλος Σὺ τὰ πυρίπνοα βέλεμνα
ἀποθέσαις τὰ τούτου χινούμενα
κατ' ἐμοῦ τοῦ ἀγρέσου οἰκέτου σου,
γένοισι δ' ἀντιλήπτωρ καὶ πρύτανις.

65

70

Ωσπερ κρίνον λευκόν τε καὶ εὔσημον
ἄλκανθρων ἐν τῷ μέσῳ πολύσυθου,
Σὺ ἀνθεῖς τῶν χαρίτων τοῖς ἀνθεσιν,
Άνθηφόρε, Σεμνὴ, Μητροπάρθενε.
Μέσον γάρ ἀκανθῶν πακραπτώσεων
τῶν βρατείων μὲν οὖσαν οὐ Σὲ φελαχθεῖν,
ἄλλος τῆς λευκοφέρος ἀριθμόντος.
Καθέαρον με βοῶ τῷ ικανότεροι Σου.

75

80

85

Ίκατεύω, Παρθένε, τὴν χάριν Σου
ώσπερ δοῦλος μικρός καὶ συνάξιος.
Μετέκνοιας ταύς πρόποντος με δίδαξον,
πόδας ὁδὸν τὴν εὐθετῶν ὁδόνγκον,
ὅπως καθὼν ἐν τῷ γῆραι^{*} σωθήσομαι,
πάντας γάρ ὁ νίος Σου προσδέχεται
καὶ ἐπιχάτους καὶ πρώτους, ὡς Κύριος
ὅσπερ ἔσχατον τούτῳ με πρότερος.

90

Ωμοτάτου ἔχθροῦ με ἀφέρπασον
τοῦ ζητοῦντος, Παρθένε, ἀπολέσου με.
Λογισμοῖς γάρ αἰσχροῖς ταλαντίζει με
καὶ πολλοῖς ἀποπήματι φεύγει με.
Εἰς πταισμάτων ὥθετ με τὰ βάρκαθρα
καὶ τῷ σκάτει κολάσσεις φίπτει με.
Ἄτονῷ ἀντιστῆναι, Πανάγιοις,
Σύ μοι δίδου ἴσχὺν καὶ βοήθειαν.

95

100

Ἄβλαβη με, Πανύρυνητε, φύλαξον
ἀπὸ πάσης ἔχθροῦ περιστάσεως.
Καθ' ἐξάστην αὐτὸς δελεᾶζει με
ἡδονῶν τῷ σγκίστρῳ τὸν θηλιόν,
καὶ βορβόφῳ πταισμάτων βυθίζει με
καὶ φυγεῖν ἀπὸ τούτου οὐδὲν αὔματι.
Πανταχόθεν δὲ βλέψας, Ἀνέρατε,
πλὴν Σου ἄλλην οὐχ εἶρον ἀντίληψεν.

105

Νοητόν σε Παράδεισον ἔγνωκα
ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ξύλου τῆς γγώσεως
τὸν υἱόν Σου κατέχουσα, Πάνχγνη,

* Ως εἴ διημαστικῆς τὸ γῆρας γεν. τοῦ γήρους.

Ὥς ἐγὼ προσεγγίζειν οὐ δύναμαι,
καὶ πκριτίκος ὁν καὶ ἀκάθαρτος.

Ω Παρθένε, καὶ μὲν κατοικτίσησον,
παρρησίαν μοι δὸς ταῖς πρεσβείαις Σου
ἀπολαῦσαι νίσυ Σου τῆς γέρετος.

110

15'

Νινευῖτοι εἰ πρὸν ἀμφιρτύσσαντες,
οὓς δὲσσαι Θεὸς ἀπερήνατο,
μετάνοιας τὰ ἔργα ποιήσαντες,
τῆς ἀφέσεως πάντες ἐπέτυχον.

Ίδοις νῦν πῶς κανγὼ μεταμέλομαι,
τὸν βαρύν τε ζυγὸν ἀποβάλλομαι
ἄμαρτίας. Προσφέρω μετάνοιαν
καὶ βοῶ Σοι, Παρθένε, βοήθησον.

115

120

15'

Ἡ μεγάλη καὶ δόκτορος δύναμις,
ἥν περ ἔγεις ἐν πᾶσι, Πανάμωμε,
πρὸς ἐμὲ νῦν ἐλθέτω πὸν δούλον Σου,
ἐνισχύσαι με πάλι τοῦ δράκοντος.
Διαβήματ' ἐμός ὑπερσκέλισεν.

Ἀνετράπην πεπών· ἀλλὰ πρόφθασον
πρὸν εἰς τέλος κακῶς θανατώσῃ με
παντελῶς τε δεινῶς ἀπολέσῃ με.

125

15'

Ἄμαρτίας μου δείγνυμε, (οὐτω), Πάνογνη,
καὶ πληγὴς βδελυκτὰς δ τρισκόλεος.

Ὑπὲρ μηρὸν θαλάσσης ἐξήμαρτον,
ὑπὲρ δισπρα τοῦ πόλου τονδρυγού:
οὐδὲ εἴμι συγχωρύσσεως ἀξιος
καὶ ἐλέους τογενιν δ ταλαιπωρός.

Άλλ' εἰδὼς Σου τὴν ἀκρασίαν πάθεισαν,
προσαπτῷ διὰ Σου τὴν συγχώρησιν.

130

135

140

Σός εἶμι, Κόρη, Μαυλος καὶ σῶσόν με,
οὐ γάρ ἄλλην εὑρίσκω ἀντίληψιν.
Οἶδα * γάρ πῶς ἴσχύει τὸ δέος
τῆς Μητρὸς πρὸς Υἱοῦ τὴν εὑμένειαν.
Μὴ περίδημος φωνῇς τὸν δεήσεων,
ἀλλ’ ὡς οὖσα ἀγαθή, Κόρη, πρόφθασον,
καὶ βοήθησον πάστει κραυγάζοντι
καὶ τὴν Σὴν ἔξαιτοντι βοήθειαν.

150

Πλασμάδες τόμεν φρθητές, Πανχρήματε,
Σὺ ἐγένου δροπάνης ἢ ἀνάκλητις,
Σὺ φθοράς τοῦ ἐχθροῦ καὶ κατάλυτις,
ἢ νηὸς Σου πατεῖς αὔρανόφωτος,
Θρόνος δὲ Σὴ γαττήρ αὐγλαύροις,
Σέρματα σῶμά Σου δὲ παλυπλάσιαν.
Ἐνδεῖς διθεν πᾶς τις προτέργετοι
ἢ κακγάρι προσαντάν παθών λύτρωσιν.

160

Αυτρωτής δὲ Υἱός Σου, Πανάσπιλος,
τῶν ἀνθρώπων δέρρήτως ἐγένετο.
'Αγλὰ Σὺ ἐργαστήριον γέγονας'
ἔξυφανθη δὲ ἐν Σοὶ ἐνανθρώπωσις.
Διὸς τοῦ καὶ τὴν λύτρωσις γέγονε,
διὸς Σοῦ τοῦ Ἀδάμ τὴν ἀνάκλησις,
Διὸς Σοῦ καὶ νῦν πάντως τὴν ἀρεσίς
τῶν πταισμάτων. Κἀμετέροισι, Δέσποινα.

* *Leop. Eich.*

Φυενδοίαστον μὴ ἐπιλήσῃ μου
πρὸς Χίόν του συγγάκις πρεσβεύουσα.

165

Σὲ γάρ εἶχ, Ἀγνή, παρέκμαθισ.
Σὲ προβάλλομαι πρέσβυν, οὐχίσσαγε
τῶν παθῶν ἀποπλημναῖτὸν βόρβορον.

κβ'

Ἔρδν καὶ Ἀγίαν δοξάζομεν
ἱερῶν καὶ σγίψη τὴν χρείττονα.
Σὲ τὴν Νύμφην Θεοῦ, τὴν Ἀιμώρητον
Θυγατέρα, Μῆτέρα ἀπείρονδρον.
Ἄπονομεν δ' ὑψηλοῖς ως πρέπει. Σοὶ
ἀριθμήσαι τε Σὲ προτερήματα.
Σιωπὴν μᾶλλον φέρειν ἐγνώκαμεν,
ώς κακγὰ σιωπῶν Σοὶ προπέπτωμε.

170

175

κγ'

὾ πανύμνητε Μῆτέρα καὶ Δέσποινα,
δεξικεύητε τὴν νῦν μου παράκλησιν,
καὶ παθῶν τῶν ἔμῶν ἐξαγόρευσιν
τῷ Υἱῷ καὶ Θεῷ Σου προσάγογε
καὶ δοθήσαι μοι φρεσιν πρέσεων,
καὶ ισχὺν μὴ πεπειν πάλιν πταίσματον.
Ίδου γάρ νῦν ἀπέχει σφαλμάτων μου
καὶ ἀπέρτι με φύλαστε, Πάνταγε.

180

184 στίχοι.

Γ'

ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΟΡΕΖΗΝΟΥ ΤΟΥ ΚΡΗΤΟΣ

α' Δέκατος πρὸς τὴν Θεοτόκον.

"Ἄγαραντε Κόρη Μαρίκ
Παντὸς τοῦ Κόσκου Κυρία
Σὲ μεγαλύνω ως αὖσα
Μήτηρ Θεοῦ δην τεκοῦσα
Ἑκετενες ως υἱὸν Σου
τοῦ σωζεσθαι τὸν λαὸν Σου.

6